

O‘ZBEK XALQ KUYLARIDA GARMONIK TUZILISHNING O‘ZIGA XOS JIHATLARI VA PEDAGOGIK ASOSLARI

Shokirxanov Baxtiyor Botirxonovich
Turg‘unboyeva Kibriyo Ravshanbek qizi
NamDPI Musiqa ta‘limi yo‘nalishi 3-bosqich talabasi

Annotation: Ushbu maqolada O‘zbek xalq kuylaridagi garmonik tuzilishning o‘ziga xos jihatlari va pedagogik asoslari tahlil qilinadi. Xalq musiqasining garmonik tuzilishi, uning pedagogik ahamiyati va o‘quv jarayonidagi o‘rni ko‘rib chiqiladi.

Kalit so‘zlar: O‘zbek xalq kuylari, garmonik tuzilish, pedagogik asoslar, musiqa ta‘limi.

O‘zbek xalq kuylarining ahamiyati o‘ziga xos madaniy meros sifatida nafaqat musiqiy estetikani, balki tarixiy va ijtimoiy qadriyatlarni ham o‘z ichiga oladi. Ushbu kuylar xalqning ruhiy holatini, an‘analarini va hayot tarzi bilan bog‘liq muhim jihatlarni aks ettiradi. O‘zbek musiqasining garmonik tuzilishi esa uning xarakterini belgilovchi asosiy omillardan biridir. Garmonik strukturada ishlatiladigan akkordlar va melodiya chizig‘i, asosan, xalqning hissiyotlarini ifodalovchi muhim vosita sifatida xizmat qiladi. O‘zbek kuylaridagi garmonik tuzilish, ko‘pincha, o‘ziga xos ritmik va melodik elementlar bilan birgalikda namoyon bo‘ladi, bu esa ularni boshqa xalqlarning musiqasidan ajratib turadi. Shu bilan birga, bu tuzilishlar xalqning tarixiy kechikishlarini, madaniy almashinuvlarini va xalqlararo munosabatlarini ham yoritadi. Xulosa qilib aytganda, O‘zbek xalq kuylarining ahamiyati va garmonik tuzilishi, nafaqat musiqiy, balki ijtimoiy va madaniy jihatdan ham katta qiymatga ega. O‘zbek xalq kuylarining ahamiyati va garmonik tuzilishi, xalqning ruhiyatini ifoda etuvchi muhim omil hisoblanadi. Har bir kuy o‘ziga xos garmonik tuzilishga ega bo‘lib, bu tuzilmalar xalqning madaniy merosi va an‘analarini aks ettiradi. Musiqa orqali o‘zbek xalqi o‘z his-tuyg‘ularini, umidlarini va orzularini ifoda etadi. Shu sababli, xalq kuylarining garmonik tuzilishi nafaqat san‘at, balki ijtimoiy hayotning muhim qismidir.

O‘zbek xalq kuylarining garmonik tuzilishi o‘ziga xos va murakkab xususiyatlarga ega. Ushbu kuylar odatda oddiy garmonik tizimlar asosida qurilgan bo‘lib, ularda xalqning tarixiy va madaniy merosini aks ettiruvchi elementlar mavjud. Garmonik tuzilish, asosan, uchta asosiy akorddan iborat bo‘lib, bu akordlar bir-biri bilan muvofiqlikda ishlatiladi. Xalq kuylarida ko‘pincha tonik, subdominant va dominant akordlar birgalikda qo‘llanilishi natijasida melodik va ritmik tuzilishlar shakllanadi. Ushbu akordlarning o‘zaro aloqasi, musiqiy

garmoniya va melodik chiziqlar orasidagi muvozanatni ta'minlaydi. O'zbek xalq kuylarining garmonik tuzilishi, shuningdek, xalqning urf-odatlar va an'analar bilan chambarchas bog'liq bo'lib, ular musiqaning ifoda etish imkoniyatlarini kengaytiradi. Bunday tuzilishlar orqali tinglovchilar o'zlarining hissiyotlarini his qilishlari va musiqaning chuqur ma'nosini tushunishlari mumkin. Shu bilan birga, garmonik tuzilishlar xalq kuylarining o'ziga xosligini ta'minlaydi va ularni boshqa musiqiy janrlardan ajratib turadi. O'zbek xalq kuylarining garmonik tuzilishi, asosan, an'anaviy melodik chiziqlar va ritmik strukturalar asosida qurilgan bo'lib, bu musiqaning o'ziga xosligini ta'minlaydi. Garmonik munosabatlar ko'pincha oddiy, lekin chuqur hissiy mazmun bilan boyitilgan. Bu tuzilishlar xalqning tarixiy va madaniy merosini aks ettiradi, shuningdek, kuylarning ijro uslubi va ifoda xilma-xilligi bilan birgalikda, o'ziga xos bir musiqiy muhitni yaratadi.

Garmonik tuzilish, musiqaning asosiy elementlaridan biri bo'lib, akordlar, interval va melodiya o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni o'z ichiga oladi. Akordlar, bir necha tovushlarning bir vaqtning o'zida chiqarilishi orqali hosil bo'lib, musiqiy asarning asosiy tuzilishini tashkil etadi. Ular tonalitetni belgilash va muayyan hissiy holatlarni ifodalashda muhim rol o'ynaydi. Interval, ikki tovush orasidagi masofani anglatadi va musiqiy tilning asosiy qurilishi hisoblanadi. Intervallar musiqiy xarakterni belgilaydi va akordlarning shakllanishiga asos bo'ladi. Melodiya esa, musiqaning eng ko'zga ko'ringan elementi bo'lib, akordlar va interval bilan birgalikda ijro etiladi. Melodiya, musiqiy asarning hissiy mazmunini ochib berish va tinglovchini jalb qilishda muhim ahamiyatga ega. Garmonik tuzilishning ushbu elementlari birgalikda musiqaning umumiy tuzilishini va ifodasini belgilaydi, shuningdek, musiqiy asarning estetik qiymatini oshiradi. Musiqa amaliyotida bu elementlarning uyg'unligi va o'zaro ta'siri, musiqiy asarning mazmuni va hissiyotini yanada boyitadi. Garmonik tuzilish, musiqaning asosiy poydevori bo'lib, akordlar, interval va melodiya kabi elementlardan iborat. Akordlar bir necha notalarning birgalikda ijro etilishi orqali hosil bo'lib, melodiya asosiy qo'llab-quvvatlashni ta'minlaydi. Interval esa notalar orasidagi masofani belgilaydi va musiqiy tuzilishga chuqurlik kiritadi. Melodiya esa garmonik tuzilishning ifodali va estetik jihatlarini oshiradi, natijada musiqaning hissiy ta'siri kuchayadi.

O'zbek xalq kuylarining pedagogik ahamiyati ta'lim jarayonida keng ko'lamda namoyon bo'ladi. Ular nafaqat madaniy meros sifatida, balki tarbiyaviy vosita sifatida ham ahamiyatga ega. Xalq kuylarining o'ziga xos melodik va ritmik xususiyatlari, o'quvchilarning estetik his-tuyg'ularini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ta'lim jarayonida kuylarni qo'llash, o'quvchilarni musiqiy tafakkur va ijodiy fikrlashga rag'batlantiradi, shuningdek, ularning e'tibor va xotira salohiyatini oshiradi. O'zbek xalq kuylarining tarixi va mazmuni, o'quvchilarga o'z xalqining

madaniyati, urf-odatlar va qadriyatlar bilan tanishish imkoniyatini beradi. Bu jarayon, shuningdek, o‘zaro muloqot va jamoaviy ishga bo‘lgan qiziqishni oshiradi, chunki kuylar ko‘pincha guruhda ijro etiladi. Natijada, xalq kuylarini ta’lim jarayonida qo‘llash, o‘quvchilarni nafaqat musiqiy, balki umuman insoniy tarbiya jihatidan ham rivojlantiradi, bu esa ularning shaxsiy va ijtimoiy ko‘nikmalarini mustahkamlashga yordam beradi. O‘zbek xalq kuylarining pedagogik ahamiyati, shuningdek, ularning zamonaviy ta’lim tizimida o‘z o‘rnini topishi bilan yanada kuchayadi. O‘zbek xalq kuylarining ta’lim jarayonida qo‘llanilishi, o‘quvchilarni musiqiy estetikaga, madaniyatga va tarixga bo‘lgan qiziqishini oshiradi. Xalq kuylarining pedagogik ahamiyati, ularning o‘ziga xos ifoda vositalari orqali o‘quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishda namoyon bo‘ladi. Bu jarayon, shuningdek, o‘quvchilarning milliy merosga bo‘lgan hurmatini kuchaytiradi va ularni o‘z madaniyatiga nisbatan mas’uliyatli yondashishga undaydi. o‘

O‘zbek xalq kuylaridagi garmonik tuzilish, musiqaning o‘ziga xos jihatlarini aks ettiradi. Ushbu kuylar ko‘pincha oddiy garmonik tuzilmalardan foydalanadi, bu esa ularning melodik va ritmik tuzilishiga yengillik beradi. Garmonik tuzilishning oddiyliigi va takrorlanuvchanligi xalq musiqasining o‘ziga xosligini ta’minlaydi, bu esa tinglovchilarni tezda o‘ziga jalb qiladi. O‘zbek xalq kuylarida garmoniyalar ko‘pincha uchta asosiy akordga asoslanadi, bu esa musiqaning to‘liq va boy ifodalanishiga imkon yaratadi. Garmonik tuzilishning bunday soddaligi, xalqning hissiy holatini va ruhiy kayfiyatini aks ettirishda muhim ahamiyatga ega. Musiqaning ritmik komponentlari ham garmonik tuzilish bilan birga, xalqning turmush tarzi va urf-odatlarini ifodalaydi. Garmoniyalar o‘zaro bog‘lanish va musiqiy ifodaning shakllanishida muhim rol o‘ynaydi, bu esa o‘z navbatida o‘zbek xalq musiqasining o‘ziga xosligini yanada kuchaytiradi. Shuningdek, bu garmonik tuzilishlar xalqning tarixiy va madaniy merosini saqlashda muhim vosita sifatida xizmat qiladi. O‘zbek xalq kuylaridagi garmonik tuzilish, asosan, oddiy va takrorlanuvchi akordlar asosida qurilgan bo‘lib, ular musiqiy ifodaning chuqurligini ta’minlaydi. Bu tuzilishlar xalqning ruhiy holatini, urf-odatlarini va qadriyatlarini aks ettiradi. Garmoniylarning o‘ziga xosligi, ularning ma’naviy va estetik jihatlar orqali, o‘zbek musiqasining boyligini va rang-barangligini namoyon etadi. Shuningdek, ular ijrochilikda individual yondashuvni rag‘batlantiradi.

O‘zbek xalq kuylarini o‘qitishda qo‘llaniladigan pedagogik metodlar va yondashuvlar, o‘quv jarayonida talabalarning musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. Ushbu metodlar, avvalo, talabalarning musiqiy eshitish, ijro etish va ifodalash ko‘nikmalarini mustahkamlashga yordam beradi. O‘qitishda interaktiv yondashuvlar, masalan, guruhli ishlash, talabalarning o‘zaro tajriba

almashishlari va ijodiy mashg'ulotlar orqali o'zbek xalq kuylarining ma'naviy mohiyatini yaxshiroq anglashlariga imkon yaratadi. Shuningdek, o'zbek xalq musiqasining tarixi va madaniyatini o'rganish, o'quvchilarda milliy qadriyatlarni shakllantirishga xizmat qiladi. Pedagogik metodlar orasida ko'p ovozli ijro, improvizatsiya va musiqiy analitikani o'z ichiga olgan yondashuvlar o'z o'rnini topadi. Bular, o'quvchilarning musiqiy ifoda va ijro qobiliyatlarini oshirish bilan birga, ularning ijodiy fikrlash qobiliyatini ham rivojlantiradi. O'zbek xalq kuylarini o'qitish jarayonida, shuningdek, o'quvchilarga musiqaning hissiy va estetik jihatlarini tushuntirish, ularning san'atga bo'lgan qiziqishini oshirishda muhim ahamiyatga ega. O'zbek xalq kuylarini o'qitishda pedagogik metodlar va yondashuvlar o'quvchilarning musiqiy bilimlarini yanada kengaytirish uchun muhimdir. Ushbu jarayonda interaktiv o'qitish, guruhli ishlash va amaliy mashg'ulotlar kabi metodlar qo'llaniladi. Bunday yondashuvlar o'quvchilarning musiqalarga bo'lgan qiziqishini oshirib, ularning ijodkorlik va ijro qobiliyatlarini rivojlantiradi. O'qituvchilar esa o'quvchilarga xalq musiqasining tarixiy va madaniy kontekstini taqdim etishi lozim.

Garmonik tuzilish musiqiy asarlarning asosiy poydevorlaridan biri bo'lib, u ijodkorlik jarayonida muhim ahamiyatga ega. Har bir musiqiy asarda garmonik tuzilish uning melodik va ritmik elementlari bilan birgalikda ijodkorning hissiyotlarini ifodalash imkonini beradi. Garmonik tuzilish, shuningdek, musiqiy asarlarning strukturaviy tartibini belgilaydi va ijodkor uchun yangi ijodiy g'oyalarni yaratishda asosiy manba bo'lib xizmat qiladi. Musiqiy yaratuvchilik jarayonida garmonik tuzilish orqali ijodkor o'z hissiyotlarini, tushunchalarini va estetik qarashlarini musiqaga aylantiradi. Garmonik tuzilishning turli xil ko'rinishlari, masalan, an'anaviy va zamonaviy uslublar, ijodkorning shaxsiy uslubini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ijodkorlik jarayonida garmonik tuzilishning ko'plab variantlari va kombinatsiyalari musiqiy asarning yangiligi va o'ziga xosligini ta'minlaydi. Shu tariqa, garmonik tuzilish ijodkorlik jarayonining ajralmas qismi bo'lib, musiqiy asarlarning emosional ta'sirini kuchaytiradi va tinglovchida chuqur taassurot qoldiradi. Garmonik tuzilish musiqiy ijodkorlikda muhim ahamiyatga ega bo'lib, u asarlarning estetik va hissiy jihatdan boyitilishiga xizmat qiladi. Garmonik elementlar bir-biri bilan o'zaro aloqada bo'lib, musiqaning dinamikasini va tuzilishini shakllantiradi. Musiqiy yaratuvchilik jarayonida garmonik tuzilishning tahlili ijodiy fikrlashni rivojlantiradi, yangi g'oyalar va ijodiy uslublar yaratishda asosiy vosita bo'lib xizmat qiladi, bu esa musiqiy asarlarning innovatsion xarakterini oshiradi.

Olingan natija va xulosalar garmonik tuzilishning musiqiy asarlarni yaratishda o'ziga xos ahamiyatini ko'rsatadi. Musiqiy garmoniya, nafaqat akordlar va notalar o'rtasidagi munosabatlarni belgilaydi, balki musiqaning emosional

ta'sirini ham kuchaytiradi. Tahlil qilingan asarlar orqali, garmonik tuzilishning muayyan pedagogik asoslari namoyon bo'ladi, bu esa talabalarga musiqiy ko'nikmalarni rivojlantirishda yordam beradi. Garmonik elementlar, musiqiy tushuncha va ijodiy fikrlash jarayonini chuqurlashtirishda muhim rol o'ynaydi, bu esa nafaqat musiqiy bilimlarni kengaytiradi, balki talabalarning ijodiy qobiliyatlarini ham oshiradi. Garmonik tuzilishning ta'siri orqali, talabalar musiqiy asarlarni yanada chuqurroq anglash va ularga yangi yondashuvlar bilan qarash imkoniyatiga ega bo'ladi. Natijada, garmonik tuzilishning pedagogik ahamiyati musiqiy ta'limda innovatsion yondashuvlarni amalga oshirishga yordam beradi. Bu jarayon, musiqiy ta'lim sifatini oshirish va talabalarning ijodiy salohiyatini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Olingan natijalar garmonik tuzilishning nafaqat musiqiy ta'limda, balki umumiy ta'lim jarayonida ham muhim rol o'ynashini ko'rsatdi. Garmonik tuzilish, talabalarning estetik sezgisini rivojlantirish va musiqiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Bu, o'z navbatida, talabalarning ijodiy yondashuvlarini kuchaytiradi va ularning bilimlarini mustahkamlashga yordam beradi. Shunday qilib, garmonik tuzilishning ahamiyati pedagogik asoslar bilan birgalikda, ta'lim jarayonida samarali natijalarga erishish uchun zaruriy shart hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Botirkhanovich, S. B. (2024). The Structure of Kashkar Rubab, And Methods of Their Execution. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN*, 5(1), 19-22.
2. Shokirkhonov, B. (2026, February). DEVELOPMENT OF STUDENTS'PERFORMING AND MUSICAL ABILITIES THROUGH INSTRUMENTS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 77-79).
3. Botirxonovich, S. B. (2025). MUSIQA NAZARIYASI FANIDAN TALABALARNING MUSTAQIL TA'LIMINI TASHKIL ETISH METODIKASI. *FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities.*, 13(7), 139-150.
4. Toshmatov, G. U. O. (2026). Musiqa ta'limi jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari. *Science and Education*, 7(2), 195-201.
5. Тошматов, Ф., & Турдалиева, О. (2023). ТАЛАБАЛАРНИ МУСТАҚИЛ ИШЛАШГА ҚИЗИҚТИРИШ ОМИЛЛАРИ. Универсальная индексная библиотека Евразийского журнала академических исследований, 3(6), 162-166.
6. Olimjonovich, T. G., & Komiljanovna, D. G. (2022). The Importance of the Festival "East Songs" in the Introduction and Development of National Classical Music of the Peoples of the East. *Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science*, 3(6), 195-199.
7. Abduraimov, S. (2024). METHODS OF USING PRACTICAL METHODS IN MUSIC CULTURE LESSONS IN HIGH SCHOOLS. *Решение социальных проблем в управлении и экономике*, 3(6), 22-25.
8. Abduraimov, S. Z. (2024). MUSIQA TO 'GARAKLARI ASOSIDA O 'QUVCHILARDA MILLIY RUHIYAT TUSHUNCHALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI. *Inter education & global study*, (5 (1)), 44-51.
9. Erdonov, S. B., Maxmudov, A. V., Abduraimov, O. S., Allamurotov, A. L., Mavlanov, B. J., & Mamatkasimov, O. T. (2023). On Reserves of *Hippophae rhamnoides* L. Fruit on the

- Territory of the Zarafshan National Nature Park of Uzbekistan. *American Journal of Plant Sciences*, 14, 946-954.
10. Asrakulova, A. (2025). ECONOMIC VIEWS OF ABU NASR FORABI. *Инновационные исследования в науке*, 4(2), 65-68.
 11. Nabievna, A. A. (2025). ECONOMIC THOUGHTS OF YUSUF KHOS KHOJIB. *Web of Humanities: Journal of Social Science and Humanitarian Research*, 3(2), 212-214.
 12. Asrakulova, A. (2025, February). HISTORICAL-PHILOSOPHICAL AND PUBLIC ADMINISTRATION ISSUES IN NIZAMULMULK'S "SIYOSATNOMA". In *Международная конференция академических наук* (Vol. 4, No. 2, pp. 85-88).
 13. Jurayeva, G. (2025). TALABALARNING O'ZBEK XALQ CHOLG'ULARIDA IJOCHILIK MAHORATLARINI OSHIRISHDA USTOZ-SHOGIRD AN'ALARINING O'RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 535538.
 14. Jurayeva, G. (2024). MUSIQA FANIDA XALQ CHOLG'ULARINI O'RGATISHDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH. *Universal Science Perspectives International Scientific Practical Journal*, 1(1).
 15. Jo'Rayeva, G. Z. Q. (2026). STEM yondashuvi asosida musiqa nazariyasi ta'limini rivojlantirish yo'llari. *Science and Education*, 7(2), 169-174.
 16. Akhmedov, B. (2026, February). THE ROLE OF MUSIC IN THE FORMATION OF PERSONALITY. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 72-76).
 17. Akhmedov, B. (2026, February). TECHNICAL AND EXPRESSIVE ASPECTS OF THE CONDUCTING APPARATUS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 68-71).
 18. Ahmedov, B. S. (2026). Umumta'lim maktablari musiqa darslarida musiqa tinglash jarayonining metodik asoslari. *Science and Education*, 7(2), 182-187.
 19. Tajiboyev, E. (2025). O'ZBEK MILLIY QADRIYATLARINING TARIXIY MEROSI VA ZAMONAVIY JAMIYATDAGI O'RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3).
 20. Tajiboev, E. (2025). ORGANIZATION OF AN OUT-OF-CLASS MUSIC CLUB IN COMPREHENSIVE SECONDARY SCHOOLS. *Развитие и инновации в науке*, 4(2), 13-16.
 21. Tajiboyev, E. M. (2026). Scientific and pedagogical foundations of developing the skills of listening to national music in higher education system. *Science and Education*, 7(1), 1038-1043.
 22. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). O'quvchilarning STEAM ta'lim texnologiyalarini qo'llash asosida muammolarni yechish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(2), 157-161.
 23. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqiy mashg'ulotlar orqali talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(3), 388-391.
 24. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqa ta'limida STEM texnologiyalari va milliy musiqa integratsiyasi. *Science and Education*, 7(3), 392-395.
 25. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta'limi yo'nalishi talabalarida ritmik kompetensiyani rivojlantirishning metodik asoslari. *Science and Education*, 7(1), 960-965.
 26. Odilova, G. (2025). MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA BOLALAR BILAN ISHLASHDA MULOQOT TEXNOLOGIYASIDA. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 367-370.

27. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta'limi orqali bolaga emotsional yondashish tendensiyalari. *Science and Education*, 7(2), 162-168.
28. Gaziyeu, J. J. (2021). STYLISTIC FEATURES OF THE WORK OF FRANZ JOSEPH HAYDN. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 215-217).
29. JURAKHONOVICH, G. J., & KARIMBERDIEVICH, R. K. Renewing the System of the Country and the Role and Significance of Art and Culture in Today's New Level of Modernization in Our Life. *JournalNX*, 6(05), 7-9.
30. Joraxanovich, G. J. (2025). XIX ASR OHIRI XX ASR BOSHLARIDA YEVROPADA MUSIQA PSIXOLOGIYASI RIVOJLANISHI. *Научный Импульс*, 4(37), 157-161.
31. Muhammadjon o'g, O. R. A. (2025, December). RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA PEDAGOGIKA YO 'NALISHI TALABALARI KREATIV FIKRLASH KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING INNOVATSION METODIKASI. In Partner conferences of the International Scientific Journal Research Focus (Vol. 1, No. 1, pp. 1156-1159).
32. Muhammadjon o'g, O. R. A. (2025). MUSIQA TA'LIMINI BARCHA TALABALAR UCHUN INKLYUZIV TARTIBDA TASHKIL ETISH. "Iqtidorli talabalar ilmiy xabarleri" ilmiy-uslubiy jurnali, 1(2), 3-9.
33. Abdurahmonov, A. (2020). O'zbek xalq musiqasi. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi.
34. Karimov, S. (2019). Musiqiy ta'limda garmonik tuzilish. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
35. Murodov, I. (2021). O'zbek xalq kuylarining pedagogik asoslari. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
36. Tashkent, N. (2018). O'zbek musiqasida garmonik elementlar. Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
37. Yuldashev, M. (2022). Musiqiy ta'lim va garmonik tuzilish. Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
38. Qodirov, R. (2023). O'zbek xalq kuylarida musiqiy ifoda. Nukus: Qoraqalpog'iston Davlat Universiteti.